ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

သီပေါမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၂၂ - ၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်)

(Village Development Project)

မန်ခိုင်းဆီထောက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာ

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာ၊ သီပေါမြို့နယ်

(သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၃ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
နိဒါန်း ၅
နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ၊ သီပေါမြို့နယ်
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်
(၁) နိဒါန်း-ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၇
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ
(၃) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ ၈
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျား/မ ရေးရာဆိုင်ရာကိစ္စ
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၀
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု- လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ ၁၅
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၆

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ(၁) စီမံကိန်းဇယားများ

(၁) လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား-မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

(၅) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

(၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိပဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

(၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်အခြေအနေ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

(၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

(၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

(၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

(၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်း

(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

(၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

(၃၁) ကျောင်းတတ်နှုန်း

(၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အခြေအနေ

(၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

(၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

(၃၅) လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

(၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

(၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

(၃၉) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

(၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

(၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

(၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်များ

(၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

(၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

(၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

(၄၈) မှူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်

အခြေအနေကောင်းများ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ(၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းစက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ကိုးကားစာရင်း

အပိုင်း(က)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ် သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုး ဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံကိန်းများကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများ ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၄င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ၊ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာ နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ(NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ(CSOs)နှင့်အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေး ဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၄င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ(ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၄င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းများကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစည်းညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလုပ်လာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင်လူထုကိုအဓိကနေရာထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် သီပေါမြို့နယ်မှ (၃၃)မိုင်ခန့်ဝေးကွာပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ သီပေါမြို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရာတွင်အလွန်ခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာသည်တောင်ပေါ်ဒေသတွင်တည် ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ် ပျှမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မမှာ (၄.၄၃)မှ(၄.၅၈) ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အသင့် အတင့်အထောက်အကူပြုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် တောင်ပေါ်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု၊ရေကြီးလွှမ်းမိုးမှုတို့မှကင်းလွတ်ပါသည်။ကျေးရွာအနီးတွင် တောတောင်၊ မြစ် ချောင်းများရှိပြီးမြေပြင်အနေအထားမှာတောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေများသည်စပါး၊ပြောင်း၊နာနတ်စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်တို့အတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတမထွက်ရှိပါ။ တောင်သူအားလုံးသည် စိုက်ပျိုးမြေလယ် မြေဧက **(၂၁၆၁)**ခန့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေအဖြစ် သဘာဝမိုးရေကိုသာအားထား၍ တွက်ချက်စိုက်ပျိုးရပါသည်။ မြေ အောက်ရေအသုံးပြုမှု အနေဖြင့် အဝီစိတွင်းရေ တစ်တွင်းသာရှိပြီး သဘာဝစိမ့်စမ်းရေကိုသာ သောက်သုံးရေအဖြစ် သုံးစွဲရပါသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် **ဧက(၂၁၆၁)**ရှိပြီး စပါးနှင့်ပြောင်းတို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၇၅)စုနှင့် ကျား(၁၇၁)၊ မ(၁၇၉)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၃၅၀)ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျှမ်းမျှ(၄)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏တစ်အိမ်ထောင်စုပျှမ်းမျှနှုန်း (၅) ထက်ရှိလျော့နည်းနေပြီး ကျေးရွာတွင် ရှမ်းလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေ ပေါင်း၏ (၇၂%)ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်ကာလူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင် ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ- ဝင်ငွေ ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာတွင် အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့်လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၈၀%)သည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိပြီး ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုသည်(၂၀%)အဆင့်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု လက်လှမ်းမီမှုနှင့် လယ်သုံးစက်ကိရိယာများ သုံးစွဲနိုင်ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ချမ်းသာသောလယ်သမားအိမ်ထောင်စုများအပြင်အခြားလယ်သမားအိမ်ထောင်စုအများစုမှာ လက်တွန်းထွန်စက်၊ မြက်ရိတ်စက်စသော စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ဥစ္စာဓနအဆင့် (၃)မျိုး

တွင်မြေယာအနည်းငယ်သာပိုင်ဆိုင်သောအလွန်မပြေလည်သည့်လယ်သမားအိမ်ထောင်စုအရေအတွက် အများဆုံးဖြစ်သည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

မြေယာအနည်းငယ်သာ ပိုင်ဆိုင်သော အလွန်မပြေလည်သည့် လယ်သမားအိမ်ထောင်စုများ ပြားသော်လည်း မိမိတို့ပိုင်မြေများတွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကာ အဆင်ပြေ ကြပါသည်။ ကျေးရွာမှဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ၏ (၂၀%)ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၃၀)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ (၂၀%)မှာ(၃)လမှ(၆)လခန့်နှင့် (၂၀%)မှာ(၆)လမှ(၁၂)လခန့် ချေးယူ ထောက်ပံ့မှုမယူဘဲနပ်မှန်စွာ စားသုံးနိုင်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတို့တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ သောအိမ်ထောင်စု အားလုံးသည်အကြွေးငွေကျပ်သုံးသိန်း(၁၀၀၀၀၀/-) မှ ကျပ်နှစ်သန်း(၂၀၀၀၀၀၀/-) အထိ တင်ရှိနေကြသည်။

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏(၀.၁၁%)သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေများပြားကြသည်။ အလားတူမုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ် ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု (၇)စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သာအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး ငှက်ဖျား ရောဂါအချို့နှင့် ကလေးငယ်အချို့တွင် အာဟာရမပြည့်ဝသည်ကို အနည်းငယ်မျှတွေ့ရှိရပါသည်။ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်ပွားမှုကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကူးစက်ရောဂါများကား မတွေ့ရှိရပေ။ သွေးတိုး ရောဂါနှင့်ဆီးချိုရောဂါများ ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာသည် ကျန်းမာရေး အရေးပေါ်ကိစ္စဖြစ်လျှင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံဖြစ်သည့် သီပေါမြို့နှင့် ဆေးဝယ်ယူရာတွင် လက်လှမ်းမီ သော်လည်း (၂၁)မိုင်ခန့်ခရီးသွားရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအဆင့်အတန်းများ အလွန်နိမ့်ကျသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်သူဦးရေများကိုသာတွေ့ရှိရပြီးဘွဲ့ရပညာတတ်များ၊ အထက်တန်းပညာပြီးမြောက်သောသူများ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုများ အသင့်အတင့်ရှိပြီး လူငယ်လူရွယ် များ အတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(စ) ကျား၊ မ ရေးရာကိစ္စ

ကျေးရွာတွင် ကျား၊ မ ရေးရာကိစ္စ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျား၊ မ ရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုအပိုင်းမှာလည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားကြ သည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား၊ မအကြား ပြင်းထန်သောအိမ်တွင် အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စ များ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် အခွင့်အရေး တူညီစွာ ရနေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရရှိကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သဘာဝလုပ်အားနှင့် အားအင်စိုက်ထုတ်ရမှု

တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက်လုပ်အားလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအပိုင်းမှာ အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိပါသည်။ ကျား၊ မ တန်းတူ ညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေး ခြင်းဖြင့် ကျား၊ မ တန်းတူ ညီမျှ မှု ဖွံ့ဖြိုးမှု တို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် ရှမ်းလူငယ်အဖွဲ့(၁)ဖွဲ့၊ ရပ်ရွာလုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့(၁)၊ လူမှုရေးအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ စုစုပေါင်း (၃)ဖွဲ့သာရှိပါသည်။ ရှမ်းစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့မှ လာရောက်ဖွဲ့စည်းပေးသော ဝုန်းမေတ္တာ ငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့နှင့် Pact Myanmar အဖွဲ့(၁)ရှိပြီး ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ ဝင်ရောက်မှုနည်းပါးသောကြောင့် တစ်ဖွဲ့နှင့် တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု သဘောထားဆိုင်ရာနှင့်ပတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်မှု သင်တန်းများရရှိပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန် လာနိုင် ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သား၊ ငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်ပြောင်းနှင့်စပါး၊ ပဲပုတ်ကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ အများဆုံး (၁)ဧကအထွက် နှုန်းများမှာ ပြောင်း (၂၀) အိတ်နှင့် စပါး(၃၀)တင်း၊ပဲပုတ် (၁၀)အိတ်တို့ဖြစ်ပြီး အနည်းဆုံးအထွက်(၁)ဧကအထွက်နှုန်းမှာ ပြောင်း (၁၅) အိတ်နှင့် စပါး(၁၈)တင်း၊ပဲပုတ် (၅)အိတ်တို့ ထွက်ရှိကြပါသည်။

ပြောင်းများကို သဘာဝမိုးရေများဖြင့် စိုက်ပျိုးကြရသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း၊ ကုမ္ပဏီများမှလည်းတောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများပေးပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှုပြဿနာကိုရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခ ပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကိုငှားရန်ရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြှင့်မားရသည်။ အချို့ တောင်သူများ မှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် အချိန်မီ မစိုက်ပျိုး နိုင်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင် အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင် ကြရသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စုများ မရှိပါ။သို့သော်မိထောင်စုတွင် တနိုင်တပိုင် စားသုံးရန်အတွက်သာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ လက်လုပ်လက်စားများရှိပြီး ကျန်အချိန်များတွင် ဝင်ငွေနှင့်ထွက်ငွေ မကိုက်ညီမှုများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏အလား အလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများ ရှိပါသည်။ ဥပမာ-အပ်ချုပ်၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်း ပြင်၊ ကားဝပ်ရှော့စသည်တို့သည်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ဖြစ်သော်လည်းရွာသားအများစုသည်အဆိုပါသင်တန်း များနှင့် ထိတွေ့မှုနည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင် လည်း အနည်း

ငယ်နိမ့်ကြပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်ကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်း မတတ် နိုင်ကြပေ။ ငွေကြေး အဆင်ပြေသော မိသားစုတစ်ချို့သာ ဝပ်ရှော့(စက်ပြင်)စသော သင်တန်းများ သို့ အခကြေး ငွေအကုန်အကျ ခံကာ သင်ကြားစေပါသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းမြက်သတ်ဆေး၊ ဓါတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပေါင်းမြက်နှိမ်နင်းဆေးကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း (ဥပမာ-ပလစတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဖူးခွံများ)ကိုစနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရေကြီးရေလျှံခြင်းများ၊ လေပြင်းဒဏ်နှင့် မုန်တိုင်းဒဏ်မကျရောက်ပါ။ အခါအားလျော်စွာ မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝအန္တရာယ်တစ်ခုသာ ခံစားကြရပါသည်။ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းမှုကြောင့် မြေပြို၊ တောင်ပြိုခြင်းများလည်း မရှိပါ။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို အတိုးနှုန်း (၀.၈%)ဖြင့် လယ်(၁)ဧကလျှင် (၁)သိန်းနှင့် တောင်ယာ(၁)ဧကလျှင် (၅၀၀၀၀/-) နှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးနိုင်ကြသည်။ ဝုန်းမေတ္တာလူမှုအဖွဲ့အစည်းမှလည်း အတိုးနှုန်း (၂.၅%) ဖြင့် စုငွေပေါ်မူတည်၍ လိုအပ်သလို ထုတ်ချေးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းမျိုးစုံ(ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ စားသုံးရန်)တို့နှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုရန်အတွက် အသုံးပြုကြသည်။ လေ့လာဆန်းစစ်မှုများအရ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုသည် အကြွေးတင်ရှိမှု(၃)သိန်းမှ ကျပ်(၂၀)သိန်းအထိ ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှာလည်းထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရန်မျိုးစေ့၊ မြေသြဇာနှင့် လုပ်သားငှားရန်အတွက် ချေးငွေများချေးယူ၍ လုပ်ဆောင်နေကြရသည်။

(စ) ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလွန်တန်းကျောင်းဆောင်ရှိပါသည်။ မူလွန်တန်းကျောင်းမှလွန်သော် အလယ်တန်းကျောင်းအဆင့်ဖြင့် အုပ်စုကျေးရွာဖြစ်သောမန်ခိုင်းဆီထောက်ကျေးရွာနှင့်သီပေါမြို့နယ်ရှိ ကျောင်းများသို့ သွားရောက်သင်ယူကြရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေ (၇၃)ဦးခန့် ရှိပါသည်။ လက်ရှိကျောင်းတက်နေသော ကျောင်းသား/သူဦးရေမှာ ကျေးရွာတွင် (၇၀)ဦးခန့် ကျေးရွာနှင့်မြို့ပေါ်ကျောင်းများတွင် ပညာသင်ကြားနေကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ရွာသူ/သားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများမရှိပါ။ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲနှင့် (၁)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပါသည်။မြို့နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့်(၁၀)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အရံသားဖွား (သင်တန်းဆင်း) မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ကူညီပံ့ပိုးရေးနိုင်ရန် ကျေးရွာသူ/သား များ မျှော်လင့်မိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေအတွက် အဝီစိတွင်း/စက်တပ် ရေကိုသာ အဓိကထားသုံးစွဲကြပြီး နွေရာသီတွင် အခက်အခဲဖြစ်ပြီး မိုးတွင်းနှင့် ဆောင်းတွင်းတွင် အတော်အသင့် အသုံးပြုရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက ရေလောင်းအိမ်သာများ တည်ဆောက်ထား အသုံးပြုကြပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက ဝါးထရံများဖြင့် တည်ဆောက်ထားကြပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာများ တစ်ရွာလုံးနီးပါးမျှ သုံးစွဲကြသော်လည်းယင်လုံမဟုတ်သော ကျင်းတက်အိမ်သာများလည်း ရှိပါသည်။ ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများမဖြစ်ပွားအောင် အသိပညာပေးဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးစေလိုပါ သည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်သည့် အနေအထားမရှိပေ။ ကျေးရွာရှိ ကျေးရွာသူ/သားများသည် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေး ပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအကများဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (VDP)လုပ်ငန်းအဖြစ် ကျေးရွာတွင်း ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းဆောင်ရွက် ရာတွင်လည်း တက်ကြွစွာပါဝင် လုပ်အား ပေးကြသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦ၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်းလမ်း များမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းများမှာ ပွင့်လင်းရာသီတွင် သွားလာရအဆင်ပြေပြီး မိုးတွင်း ကာလများတွင် သွားလာရအခက်အခဲရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော် ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီနှင့် လေးလုံးထိုးကားတို့ကို အသုံးပြုကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးရရှိထားခြင်း မရှိသေးပါ။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများရှိပြီးလူမှုရေး၊ စီးပွားရေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် အဆင်ပြေနေပါ သည်။

ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုမှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိနေကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်ရှိပြီး စာပေဖတ်ရှုခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နားထောင်ခြင်း၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး အသိအမြင် ဗဟုသုတများ ရရှိကြပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး၊ ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းများမရှိသလောက်ကို နည်းပါးပါသည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေပါသည်။ လူကုန်ကူးမှုနှင့် အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိသေး ပါ။ ကျေးရွာသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူချိန်ဆက်နိုင်ပြီး ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။ မိမိတို့မိသားစု၏ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ဆိုလာများဖြင့်သာ အသုံးပြုနေကြရပါသည်။ အကယ်၍ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးများရရှိခဲ့ ပါလျှင် ထင်းသုံးစွဲမှုများသက်သာကာ သဘာဝသစ်တောများပြုန်းတီးခြင်းမှ ကာကွယ်ရာရောက်ပြီး လူနေမှု အဆင့်အတန်းများလည်း ပိုမိုမြင့်မားကာ ကျောင်းသား/သူများအတွက် စာသင်စာဖတ်ရာတွင် အဆင်ပြေ စေနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များသည် အသိပညာဗဟုသုတများ နည်းပါးကြပါသည်။ ဗဟုသုတ အသိပညာနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေမှာ ယေဘူယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။ သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည်မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများသည် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့်ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးရန် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေ ပါသည်။ သဘာဝ အလျောက် ထွက်ရှိသော စိမ့်စမ်းရေများဖြင့်လည်း စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်အတော်အသင့်ရှိပါသည်။ ဒေသဝက် မွေးမြူမှုများ တိုးချဲ့မွေးမြူနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းသာသည်။ သို့သော် မွေး/ကုသဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုကိုလည်း တိုးမြှင့်ပေးရန် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်ဖြစ်ပွားမှုမရှိခြင်းကြောင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းကာ ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ ကောင်း မွန် မှုရှိပြီး သတင်းအချက်အလက်များအတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်မြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတ များ မထွက်ရှိပါ။ လယ်မြေများကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများအဖို့ အထွက်နှုန်း တိုးမြှင့်အောင် အားစိုက်ရပေမည်။ အော်ဂဲနစ်သဘာဝမြေသြဇာများ အသုံးပြုမှုမရှိခြင်းကြောင့် မြေဆီ မြေသြဇာများ ယုတ်လျော့လာပါသည်။ ချေးငွေများအချိန်မီမရရှိခြင်းနှင့်သွင်းအားစုမျိုးစေ့များ အချိန်မမီ ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများရှားပါးကာ ငှားရမ်းခဈေးကြီးနေခြင်း သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်းကြောင့် မိုးခေါင် ကာစိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်မှုမရှိခြင်းများ တစ်ခါတစ်ရံကြုံရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း တွင် နည်းပညာအကူအညီနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ မရှိပါ။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန အဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်(၅)နှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်ကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

(က-၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ သင်ယူလေ့လာ ခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေများ ရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရမည်။

(က-၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုလွယ်ကူသောကျေးရွာရှိကလေးများ၏ ပညာရေး ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရမည်။

(က-၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်မားလာမှုမှတစ်ဆင့် စီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက် လာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်ကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

(ခ-၁) ကျေးရွာတွင်အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့်နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက် ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့်ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်မည့်အခြား နေရာ များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးကာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုး ရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက် နည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မည်။ ရရှိထားသော နည်းပညာများကို ကျေးရွာတွင်မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

(ခ-၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်ခြင်းနှင့် မိုဘိုင်းဖုန်း ပြုပြင်ခြင်း စသောသင်တန်းသား တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင် တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီး မတည်ပေးသော အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် စီစဉ်ချိတ်ဆက် ပေးမည်။

(ခ-၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာရေးကျောင်းရှိပြီး မူလွန်ကျောင်းမရှိသေးသောကြောင့် ကျေးရွာ တွင် ကလေးများ၏ ပညာရေးကဏ္ဍတွင် အခက်အခဲမရှိ လွယ်လင့်တကူ ပညာ သင်ကြားနိုင်ရန်မူလွန်ကျောင်း(၁)ဆောင်လုပ်ခြင်းဖြင့်အခက်အခဲကြားတွင် ပညာသင်နေရသော ကလေးငယ်များ၏အနာဂတ် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်မှုများ ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေး

ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီးမူလွန်ကျောင်းရရှိရန်အတွက် ကော်မတီများဖွဲ့စည်းကာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် သွားမည်။

(ခ-၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်ကျေးရွာအဆောက်အဦများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းကိုလည်းကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်

စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များပိုမိုရရှိဆောင်ရွက်ရန်တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်း၊ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်၊ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးများရရှိရေးကို လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဌာနတို့ကို ချိတ်ဆက်ပြီးအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ ကျေးရွာလူထု (၉၅%) သည် အဝီစိတွင်း/စက်တပ် ရေကိုအများဖြင့်ကိုအသုံးပြုကြသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီ ဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ-

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းတို့ထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်မိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကိုပြန်လည်စီစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စီစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေး စီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် ပြောင်းသီးနှံအပြင် ပန်းနှမ်း၊ ပဲပုတ်နှင့်မြေပဲတို့ကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများသည် သီးနှံအထွက်တိုးစေရန် သဘာဝမြေဩဇာများ မရရှိခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်ပြီး၊ သဘာဝမြေဩဇာပြုလုပ်မှုနည်းစနစ်များရရှိရန် လိုအပ်သည်။ တောင်သူများသည် စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကိုသာ သဘာဝ မဟုတ်သော မြေဩဇာများကို ဈေးနှုန်းကြီးကြီးဖြင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲနေကြကာ ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုများ ဖြစ်စေပါသည်။ သဘာဝမြေဩဇာ အသုံးပြုပုံနှင့် နည်းပညာများကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီး အတွက်လိုအပ်သော ချေးငွေအချိန်မီရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့်ချေးငွေများ လိုအပ်ပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှထုတ်ချေးသော မိုးစပါးကြိုငွေများ ကိုလည်း အချိန်မီစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ကာလများပြောင်းလဲသတ်မှတ်ကာ ထုတ်ချေးသင့်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာမည့်အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့်အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်လမ်းများရှိပါသည်။သို့သော် ၎င်းတို့တွင်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်နှင့်သတင်းအချက်အလက် များလက်လမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းအတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့်မတွေ့ရှိရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြု အဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေး အောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်အချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာရေးဝန်ထမ်း အချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက် အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက် ရန်အတွက် လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်းရှိရပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကိုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်များအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့်ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည် (၅)နှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန်ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက(၅)နှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်ဦးစားပေး တန်းစီခဲ့ကြသည့်စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် (၂)နှစ်၊ (၃)နှစ်ကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း (၅)နှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရေးဆွဲထားသည့် (၅)နှစ်တာ စီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများမပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုး

လာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။ထို့ကြောင့် (၅)နှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်တွင်နှစ်ပတ် လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွား ကြပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စီစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်း အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများ သိရှိနားလည်စေပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုး အစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification) သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာ တွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး စရိတ်၊ စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ရေး လူသားချင်းဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက် အကူ ပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification) ဝန်ကြီး ဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification) တွင် သာမန်အသုံးစရိတ်၊ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်ဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်၊လူသား ချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ကျေးရွာလူထု သည်နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့်ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များဦးစားပေး အစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများ ကို အောက်ပါအတိုင်းဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်လုပ်ငန်းအမည်	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၂၂-၂၀၂၃	၂၀၂၃-၂၀၂၄	၂၀၂၄-၂၀၂၅	၂၀၂၅-၂၀၂၆	၂၀၂၆-၂၀၂၇
၁။	ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း	၁	✔				
၂။	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းခင်းခြင်း	၂		✔			
၃။	ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း	၃			✔		
၄။	ကျေးရွာခန်းမဆောင်	၄				✔	
၅။	ဆိုလာ မီးလင်းရေး	၅					✔

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သောဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့သည် တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင် မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေးအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု ဥပမာ- လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
၁။	ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း					
၂။	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းခင်းခြင်း					
၃။	ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း					
၄။	ကျေးရွာခန်းမဆောင်					
၅။	ဆိုလာ မီးလင်းရေး					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန် တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာထုတ်ကုန်လမ်း အဆင့်မြှင့် ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဆက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ဆောင်ရွက်ရန်၊မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါသည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေး စသည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး စသည့်သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ၊ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ က စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ က တာဝန်ပေး ထားသောအဖွဲ့ခွဲ၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက် ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့ခွဲကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်နီးနီးကပ်ကပ် ဆောင်ရွက်ပူးပေါင်း ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် ကွန်ကရစ်လမ်းပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ခွဲအားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက် ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေ အနေများစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာရည်ရွယ် သည့်အတိုင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့် မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း လုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitaring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ် ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့်အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(ခ) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

✦ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတား

✦ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော

အဆိုပြုချက်များ။

✦ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

✦ ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)

✦ (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားလက်ကျန်၊

✦ ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များ စုဆောင်ရာတွင်ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ ၊ ပြဿနာများ၊

✦ ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ သည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင် ဆင်ပြီးသက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီ ရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ၂/၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။၄င်းအစီရင်ခံ စာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင် ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင် ပါသည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါသည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေး တင်ပြနိုင်သော အခွင့်လမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ

✦ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ) သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါ သည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်စီမံဆောင်ရွက်စဉ်အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်း အလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကို မြို့နယ် အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
သီပေါမြို့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	မသန်စွမ်းသူ အရေအတွက်	
					ကျား	မ
၁ နှစ် အောက်	၃နို့စို့အရွယ်	_	၆	၆		
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၁	၁၃	၂၃		
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၉	၁၁	၂၄		
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၃	၂၇	၄၈		
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၁၈	၁၁၉	၂၂၇		
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	_	၃	၃		
စုစုပေါင်း		၁၇၁	၁၇၉	၃၅၀		
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		၇၅				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။အသက်အုပ်စု၁နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှအသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁နှစ်မှ၄နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅နှစ်မှ၉နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၀)နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀နှစ်မှ၁၄နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅နှစ်မှ၆၄နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက်၆၅နှစ်နှင့်အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့်၎င်းထက်အသက်ကြီးသည့်အရွယ်များကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စု (၇၅)စုရှိသည့်အနက် နို့စို့အရွယ်ကလေးများ (၆)ယောက်၊ ၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်များ (၂၃) ယောက်၊ မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်များ (၂၄)ယောက်၊ အလယ်တန်း ကျောင်းသားအရွယ်များ (၄၈)ယောက်၊ အလုပ်လုပ်နိုင် သည့် အရွယ် (၂၂၇) ယောက်၊ သက်ကြီးရွယ်အို (၃) ယောက်၊ မသန်စွမ်းသူအရေအတွက် ကျား (-)ဦးရှိပြီးစုစုပေါင်း လူဦးရေ (၃၃၁) ယောက်ရှိနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။ ထို့နောက် လူငယ်အရွယ်များထက် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များက ရာခိုင်နှုန်းမိုများနေသည်ကိုလည်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ								
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၇၅	၂၄၈		၁၂၀	၁၂၈		မြင့် ☑ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ								
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့်အိမ် ထောင်စု	ဦးရေ ကျား	ဦးရေ မ		
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၁	**လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐နိမ့် ☐
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**							

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့်အိမ် ထောင်စု	ဦးရေ ကျား	ဦးရေ မ		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၆	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☑ နိမ့် ☐
၁၇	**ပညာရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၈	**ကျန်းမာရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက်							

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့်အိမ် ထောင်စု	ဦးရေ ကျား	ဦးရေ မ		
	အလုပ်သမား							
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း							☒

ရင်းမြစ် … (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

မှတ်ချက်။ ။"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ"အရေအတွက်တွင်**"မိသားစုဝင်လုပ်အား"ထပ်မံထည့်သွင်း**ကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ **"ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)"** ဆိုသည်မှာဖော်ပြပါလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင်ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကိုဆိုလိုပါသည်။ဥပမာ - **"စိုက်ပျိုးရေး"** ကဏ္ဍ၏ **"ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း"**တွင်ရပ်တည်နိုင်မှု **"မြင့်"** ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခုလုပ်ကိုင်ရန်အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် အဓိကအလုပ်အကိုင်များက ပြောင်း၊စပါး၊ပဲပုတ် တို့ကိုသာ စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိကထားပြီးလုပ်ကိုင်နေကြသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ထို့နောက်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသည့် အိမ်ထောင်စု မှာ (၇၅) စုရှိပြီး မိသားစုဝင်လုပ်အား (၂၄၈)ဦးရှိပြီး အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စုမရှိနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့ဆက်အနာဂတ်များအတွက် ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေး အခြေအနေကောင်း နေသည် ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၆၀၀၀	၄၀၀၀	၃၅၀၀	၃၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ	နေ့စား				

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
	ထုတ်လုပ်ခြင်း					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား				
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား				
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်(၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ÷၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ×၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် (ကျား)လုပ်အားခနှုန်းအများဆုံးမှာ ကျပ် ၆၀၀၀ ဖြစ်ပြီး လုပ်အားခနှုန်းအနည်းဆုံး ၄၀၀၀ (မ)လုပ်အားခနှုန်း အများဆုံးမှာ ကျပ် ၃၅၀၀ ဖြစ်ပြီး လုပ်အားခနှုန်းအနည်းဆုံး ကျပ် ၃၀၀၀ ရရှိနေသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည်ကျား/မလုပ်အားခနှုန်း အနည်းငယ်ကွာခြားနေ ပေမည့်ကိုယ်လုပ်ကိုင်နေသည့် အလုပ်ပေါ်မူတည်ပြီး လုပ်အားခအနည်းငယ်ကွာရခြင်းပဲဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် ကျား /မ ခွဲခြား ခြင်းမရှိပဲတန်းတူညီမျှချစ်ချစ်ခင်ခင် အတူလုပ်ကိုင်နေကြသည်ကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
လယ်မြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၂၁၆၁	ကောင်း ☐ သင့်☑ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☑
ဓနိတောမြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
စုစုပေါင်း	၂၁၆၁	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်ကသီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသောစိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့်မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကိုဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် တောင်ယာမြေဧက စုစုပေါင်း ၂၁၆၁ ဧကရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့နောက် တောင်ယာမြေ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အသင့်တင့် ရှိပြီး ကိုင်း/ကျွန်း မြေများကိုမှာ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးညံ့နေသည်ကို လည်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော်ကိုင်း/ကျွန်းမြေများမှာ ဘိုးဘွားခေတ်တို့နှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် အသီးထွက်နှုန်းအလွန်လျော့နည်းနေပါသည်။ မြေဩဇာများ၊ ပိုးသတ်ဆေးများ၊ အခြားဓာတုပစ္စည်းများပိုမိုသုံးစွဲများလာပါသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ညံ့သွားခြင်း ပဲဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တောင်သူသမားများဆက်လက်သုံးစွဲနေမယ်ဆိုရင် ရှေ့ဆက်အနာဂတ်အတွက် ကျွန်တော်တို့ စိုက်ပျိုးမြေဆီလွှာများမှာ ဆက်လက်စိုက်ပျိုးမရတော့မှာကို စိုးရိမ်နေကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာသူရွာသားများ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်တဲ့ ဗဟုသုတတွေ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု နည်းပညာတွေ သဘာဝမြေဩဇာလုပ်နည်း ပညာ တွေလည်း လိုအပ်နေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်ကအခြေအနေ(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ရေနံ၊ကျောက်မျက်စသည်။)	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ်စသည်များ	များ ☐ သင့်☑ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☑ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☑ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့်☑ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☑ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့်☑ နည်း ☐ မရှိ ☐		လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ရေ – မြေပေါ်ရေ (အင်း၊အိုင်၊ကန်၊ချောင်း၊မြစ်၊စိမ့်စမ်း)	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်ကအခြေအနေ(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
ရေ - မြေအောက်ရေ (တွင်းတိမ်၊တွင်းနက်၊ လက်တူးတွင်း)	များ ☑ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☑ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☑ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
သစ်တော - အပူပိုင်းသစ်တော	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☑ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက်☑ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☑ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
သစ်တော - ဒီရေတောများ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊သစ်တောဦးစီးဌာန၊အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ အသင့်အတင့်ရှိပြီး အသုံးချနိုင်မှုလွယ်ကူ ၍ လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်အခြေအနေအောက်လျော့သွားသည်။ ရေပေါ်မြေအသင့်ရှိ အသုံးချရမှုလွယ်ကူပြီး လွန်ခဲ့သောနှစ်များထက် လျော့နည်းပြီး မြေအောက်ရေ အသင့်အတင့်ရှိပြီး အသုံးချမှုလွယ်ပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့်ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၁၃	၄၂	၂၀	၁

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု (၁၃) စု။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု (၄၁) စု၊ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၂၀) စု အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၁) စုရှိနေသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့နောက် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများထက် အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများက ပိုများနေ ပါသဖြင့် ဥ စ္စာဓနနည်းပါးနေသည်ကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏၃ဝရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီ အလိုက်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)
၃လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၂၅	၉	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ______ အစာလျှော့စား = ______ အထောက်အပံ့ယူ = ______ ချေးယူ = ______ လုပ်အားခကြိုယူ = ______
၃လနှင့်၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၃၃	၅	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ______ အစာလျှော့စား = ______ အထောက်အပံ့ယူ = ______ ချေးယူ = ______ လုပ်အားခကြိုယူ = ______
၆လမှ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၇	၃	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ______ အစာလျှော့စား = ______ အထောက်အပံ့ယူ = ______ ချေးယူ = ______ လုပ်အားခကြိုယူ = ______

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ၃လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမှာ အိမ်ထောင်စု (၂၅)စု၊ ၃လမှ ၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှုမှာ အိမ်ထောင်စု (၃၃)စု၊ ၆လမှ ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမှာ အိမ်ထောင်စု (၁၇)စု ရှိပြီး အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၇)စု ရှိနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို၆၀နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသောမသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	၉		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၂		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုနှင့်အထက် အမျိုးသမီး မရှိပါ။ မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသောမသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ် အမျိုးသမီး မရှိပါ။ ဆင်းရဲ၍ မိသားစု

ဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု မရှိပါ။ ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု မရှိပါ။ ကူညီစောင့် ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်နေသော အုပ်စုထဲမှာပါရှိပြီ ထိခိုက်လွယ်တဲ့ အုပ်စုများ မရှိပါကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါ သည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေနှင့်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	မြစ်ရေကြီးမှု	✓			✓		
၂	လျှပ်တပြက်ရေကြီးခြင်း	✓			✓		
၃	မုန်တိုင်းဒီရေ	✓			✓		
၄	ဆူနာမီ	✓			✓		
၅	တိုင်ဖုန်းမုန်တိုင်း	✓			✓		
၆	လေဆင်နှာမောင်း	✓			✓		
၇	လျှော	✓			✓		
၈	အပူလှိုင်း	✓			✓		
၉	စိုက်ပျိုးမြေများတွင်ရေငံဝင်ရောက်မှု	✓			✓		
၁၀	အအေးလှိုင်း	✓			✓		
၁၁	မိုးသီးကြွေကျမှု	✓			✓		
၁၂	မိုးခေါင်ခြင်း	✓			✓		
၁၃	တောမီးလောင်ခြင်း	✓			✓		
၁၄	မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း	✓			✓		
၁၅	ကမ်းရိုးတန်းတိုက်စားမှု	✓			✓		
၁၆	မြေပြိုခြင်း	✓			✓		
	လူကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၇	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	✓			✓		
၁၈	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ရေ)		✓			✓	
၁၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း	✓			✓		
၂၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း		✓			✓	

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	✓			✓		
၂၂	တီဘီရောဂါ	✓			✓		
၂၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	✓			✓		
၂၄	ကပ်ရောဂါ	✓			✓		
၂၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	✓			✓		
၂၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	✓			✓		
၂၇	လူကုန်ကူးခြင်း	✓			✓		
၂၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းစသည်		✓			✓	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင်စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊မိုးခေါင်ခြင်း စသည့် အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။

(ဥပမာ–

အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင်၂၅အိမ်ထောင်စုအောက် – နိမ့်

အိမ်ထောင်စု၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀အိမ်ထောင်စု – လတ်၊

အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင်၅၀အိမ်ထောင်စုအထက် – မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် လျှပ်တပြက်ရေကြီးခြင်းမှ ထိခိုက်လွယ်ကူမှု အခြေနေအလယ်အလတ်ရှိပြီး ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မည့်အစီမံများမှာ နိမ့်အဆင့်သာရှိပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်ကူးစက် ရောဂါ ကျရောက်မှုမှထိခိုက်လွယ်မှု အခြေနေအလယ်အလတ်ရှိပြီ ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မည့် အစီမံများ မှာလည်း အလယ်အလတ်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င–၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	လူငယ်	✓			✓		

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	✓			✓		
၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ		✓			✓	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက် နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	✓			✓		
၅	ပင်လယ်/မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ	✓			✓		
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ချေများသောနေရ ာတွင်နေထိုင်သူများ	✓			✓		
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူ များ (IDP)	✓			✓		
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	✓			✓		
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	✓			✓		
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်းများ	✓			✓		
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	✓			✓		
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင်နေထိုင် သူများ	✓			✓		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေထိုင်သူများ	✓			✓		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	✓			✓		
၁၅	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	✓			✓		
၁၆	နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ	✓			✓		
၁၇	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	✓			✓		
၁၈	ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ	✓			✓		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ကျေးရွာရှိလူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများစသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါကမည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများမှာ လူငယ်၊အမျိုးသမီးဦး

ဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု၊ ဆင်းရဲသော တောင်သူလယ်သမားများဖြစ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိပြီး ထိုအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေကိုလည်း နိမ့်ရှိပြီး ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံစွမ်းဆောင်နိုင်မှုကိုလည်း နိမ့်ရှိနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ရှမ်းလူငယ်အဖွဲ့	၁☑၂☐၃☐	၆	၁၅	၂၁	ပညာရေး☑ငွေကြေး☐ကျန်းမာရေး☑ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☑ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☑	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐
၂	ရပ်ရွာလုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့	၁☐၂☑၃☐	၁၀	၁၅	၂၅	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☑ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☑	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐
၃	လူမှုရေးအဖွဲ့	၁☐၂☐၃☑	၁၀	၁၅	၂၅	ပညာရေး☑ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☑ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☑	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊လူငယ်အဖွဲ့၊ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ ၃ ဖွဲ့ရှိနေသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများတွင် ရှမ်းလူငယ်အဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ ရပ်ရွာလုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့နှင့် လူမှုရေးအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ စုစုပေါင်း (၃)ဖွဲ့ရှိသည့်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများ ၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုလည်းအသင့်အတင့်ရှိ သည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	**အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ်**(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	Pact Myanmar	၁☑၂☐၃☐၄☐၅☐၆☐၇☐	ပညာရေး☑ငွေကြေး☑ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ –ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှဒေသအကျိုး၊ပြည်သူ့အကျိုးကိုထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာဥပဒေ၊နည်းဥပဒေ၊လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းကာဖွဲ့စည်းပေးထားနေသောအဖွဲ့အစည်း၊အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏မြစ်မိုးရောင်စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် <u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်</u>။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း များ (၁) ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းမှာ Pact Myanmar အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ပညာရေး၊ငွေကြေးနှင့် ကျန်းမာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ–၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား (မြေပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ)

ဇယား (၁၃) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၇	၄	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်	၅	၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ၅ဧကကြား	၁၅	၂	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား	၃၆	၇	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ဧကအထက်	၁၂	၁	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၇၅	၁၇	☒

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း (၇၅)စုရှိပြီး မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စု (၇)စု၊ ၂.၅ ဧက မှ ၅ဧကကြား (၅) အိမ်ထောင်စု၊ ၅ဧက မှ ၁၂ ဧက ကြား (၁၅)စု၊ ၅ဧက မှ ၁၂.၅ ဧက ကြား (၃၆)စု၊ ၁၂.၅ ဧကအထက်(၁၂)စု၊ အိမ်ထောင်စုထဲတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၁၇)စုရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဇက)	ရေရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်(မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	**လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ**(မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)
၅	အဝီစိတွင်း	၇	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑ရာသီ အလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☑မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☑ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၆	လက်ငင်ရေတွင်း	၅	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီ အလိုက်☑ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☑
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☑ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☑မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☑တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☑ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☑တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာတွင် အဝီစိတွင်းရေကိုသာ အိမ်တိုင်းအသုံးပြုပြီး ရေအရည် အသွေး စစ်ဆေး ထားခြင်း မရှိပါ။ ရာသီအလိုက်ရေလုံလောက်မှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧကအထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာ<u>တစ်ခု ကိုသာ</u>ရွေး ရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု(မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)	**ထိခိုက်လွယ်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခု ကိုသာ</u>ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မ ၄	ထိ			
စပါး	၃၁၀	တင်း	၁၀၀၀	၂၀၀၀	၉၀%	၆	၇	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐ နိမ့်☑
ပြောင်း	၂၂၆၆	ပိဿာ	၅၀၀၀	၅၅၀၀	၉၀%	၅	၇	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐ နိမ့်☑
မြေပဲ	၁၄၀	အိတ်	၁၀၀၀	၁၂၀၀	၈%	၅	၇	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐ နိမ့်☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် အဓိကစိုက်ပျိုးသည့်သီးနှံများမှာ ပြောင်း၊စပါး၊မြေပဲတို့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသီးနှံ များစိုက်ပျိုးရာတွင် သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်မြင့်ပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှု အလယ်အလတ် ရှိနေသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် စပါးများပေါများသောကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှု အနည်းငယ်ရှိနေ ကြောင်း စိုက်ပျိုးရေး ကောင်း နေ သည်ကို လည်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်				
လက်တွန်းထွန်စက်	၅၉			၁၆
အစေ့ချကိရိယာ	၂			
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်	၃			
ရေစုပ်စက်	၆			
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၁			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် စက်အမျိုးအစား (၅)မျိုးကိုသာ အဓိက အသုံးပြုပါသည်။ လက်တွန်းစက် (၅၉)ခု ရှိနေပြီး၊အစေ့ချကိရိယာ (၂)ခု၊ ချွေလှေ့စက် (၃)ခု၊ ရိတ်သိမ်းစက် (-)ခု၊ မြက်ရိတ်စက်(-)ခု၊ ရေစုပ်စက် (၆)ခုရှိပြီး ထွန်စက် ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၁၆)စု ရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုစက်များ တွင် တစ်ဦးချင်းပိုင်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ရွာပိုင်၊ အဖွဲ့ပိုင် ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအိမ်ထောင်စု (၁၆)စု ရှိပါသည်။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု သိပ်မများပေမဲ့ လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့် လျှင် အနည်းငယ် တိုးတက်လာနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီး မှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	**အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☑မဖြေဆိုပါ☐**
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☑မဖြေဆိုပါ☐**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**ပေါများ☐အသင့်အတင့်ရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐**
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူရသည်☐ရသည်☑မဖြေဆိုပါ☑**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☑**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီး မှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြား အော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ရနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊မိုးရေချိန်)	**ထိခိုက်သည်☐ မထိခိုက်ပါ ☑ မဖြေဆိုပါ☑**

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာအတွင်း သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထားသင့်တင့်မှုတပြီး လယ်ယာမြေအသုံးချ နိုင်မှုလည်း မှုတမှုရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်မိုးရာသီတွင် ရေပေါ်များသော်လည်း နွေရာသီ၊ ဆောင်းရာ သီတွင် ရေအသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။ သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု၊ အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာများ၊ ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများလည်း ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်သည်။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် လုပ်သားရရှိနိုင်မှု အလွယ်တကူကူရနိုင်သည်။ ရာသီဥတုအခြေအနေ ပြောင်းလဲ မှုကြောင့် သီးနှံများအလွန်ထိခိုက်ပါသည်။ အပူချိန်တွင် နေအရမ်းပူပြင်းနေသောကြောင့် သီးနှံများသေစေခြင်း၊ ရေလုံ လောက် မှု မရှိ ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အလွန်ထိခိုက်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	**မြေဆီသြဇာမကောင်း☐ရာသီဥတုမမှန်☐မဖြေဆိုပါ☑**
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	**လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ☑လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်☐ ပလပ်မြေများရှိသည်☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☐**
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑**
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑**
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☑** **သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	**ဆိုးရွားစွာကျ☐အသင့်အတင့်ကျ☐အနည်းငယ်☐မဖြေဆိုပါ☑**
ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သည့်သီးနှံများနှင့်ပတ်သက်သောသတင်းအချက်အလက်လက် လှမ်းမီမှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ရာသီအလိုက်ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့် သီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်းမီမှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑**

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် ပိုးသတ်ဆေးများ ဓာတုပစ္စည်းများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် မြေဆီဩ ဇာ မကောင်းခြင်း၊ သစ်တောဖြုန်းတီးခြင်းကြောင့် ရာသီဥတုမမှန်ခြင်း၊ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသူရွာသားများ လည်း ရာသီအလိုက်ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့် သီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြံအဉာဏ်များလက်လှမ်းမှီမှု လုံးဝမရ သောကြောင့် သီးနှံ ထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ–၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၁	၂
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၄	၁၂
ကြက်	၁၆	၈၅
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု မရှိသော်လည်း ကြက်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု (၁၆)စုရှိပြီး ဝက်မွေးမြူသည့် (၄)စု၊ နွားမွေးမြူသည့် (၁)စု တနိုင်တပိုင် စားသုံးရန် အတွက်သာလုပ်ကိုင် နေကြသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား ၂၀နှင့် ၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**ပေါများ☐အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ရေရရှိမှု	**အလုံအလောက်ရနိုင်☐အသင့်အတင့်ရနိုင်☑မဖြေဆိုပါ☐**
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	**မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင်☐မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင်☐မဖြေဆိုပါ☑**
ချေးငွေ	**ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်☐ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်☐မဖြေဆိုပါ☑**
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေးစသည်**) ဈေးကွက်	**သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☑**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	**နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။☐** **နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။☐** **မဖြေဆိုပါ☑**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐** **ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက် မှု	**အလုံအလောက်ရှိသည်☐အသင့်အတင့်ရှိသည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန်ရေမြေ အနေအထား	**အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☐မဖြေဆိုပါ☐**
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် **လက်လှမ်းမီမှု**	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☐** **မဖြေဆိုပါ☐**
ချေးငွေ	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ချေးငွေရနိုင်သည်☐** **မဖြေဆိုပါ☐**
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	**သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐** **သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☐**
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	**နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။☐** **နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။☐** **မဖြေဆိုပါ☐**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐** **ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☐**
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	**လွယ်ကူသည်☐အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည်☐မဖြေဆိုပါ☐**
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု(အပူချိန်၊မိုးရေချိန်)	**ထိခိုက်သည်☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးနှင့် စားကျက်မြေ အသင့်အတင့်သာရှိပြီးနွေရာသီတွင် ရေရရှိနိုင်မှုအသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။ မျိုးတိရိစ္ဆာန်များတယ်ယူနိုင်ပေးမည့်မျိုးကောင်း တိရိစ္ဆာန်များရဖို့အတွက် ဝယ်ယူ ရန် အနည်း ငယ်ခက်ခဲပါသည်။ မွေးမြူရေးအစားအစာများပေါ်များပေမည့် ဆေးဝါး များဝယ်ယူရန် ခက်ခဲပါသည်။ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလည်းအနည်းငယ်သာ ရနိုင်သည်။ ထို့နောက် ရွာသူ/ရွာသားများသည် မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက် သော ဗဟုသုတများ၊ နည်းပညာများ လိုအပ်နေသည်ကို လေ့ လာတွေ့ ရှိရ ပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂ဝနှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည်☑စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည်☑ရေလုံးဝမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ☐မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ☐ချေးငွေလုံးဝမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေးအစာ၊ဆေးစသည်**)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ☐ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☐ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ☐လုံးဝမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန်ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ☐လုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ☐လုံးဝချေးငွေမရပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☐ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ပြင်းထန်သောရာသီဥတုအခြေအနေများ (ဥပမာ-ရေကြီးခြင်းနှင့်	**ထိခိုက်သည်☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မိုးခေါင်ခြင်း)	
အပူချိန်ပြောင်းလဲမှုပိုမြန်ခြင်း	**နည်း ☐ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**
မိုးရွာသွန်းမှုပိုများခြင်း	**နည်း ☐ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**
ရာသီအလိုက်ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့်ပင်လယ်ငါးဖမ်းခြင်းနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်း မီခြင်း	**အလွယ်တကူမရ ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ်မွေး/ကုဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာ၏ မိုးရာသီတွင် စားကျက်မြေပေါများသော်လည်း နွေရာသီတွင် အလွန်ရှားပါးပါသည်။ ရေရရှိမှုလည်း မိုးရာသီတွင်သာ ရေပေါများပြီး ကျန်ရာသီများမှာ ရေအလွန်ရှားပါးပါသည်။ထို့နောက် မျိုးကောင်း တိရိစ္ဆာန်များလည်း လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ၍ မရနိုင်ပါ။ ချေးငွေများ လွယ်ကူစွာ မရနိုင်သည့်အတါက် မွေးမြူရေး အတွက် ဆေးဝါးများလည်း လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ၍ မရပါ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် ဆက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ဝေးကွာသောကြောင့် နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလည်း အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် မွေးမြူ ရေးနှင့်ပတ်သက်သော ဗဟုသုတများ၊ နည်းပညာများ၊ စားကျက်မြေနှင့် ရေရရှိနိုင်မှု လိုအပ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်။ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	**များ☐အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည်☐ဈေးကွက်အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည်☐** **အသင့်အတင့်နားလည်သည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ကောင်း☐သင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	**ပေါများ☐သင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	**ကောင်း☐သင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ချေးငွေရနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး	**နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။☑**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
တိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။☐မဖြေဆိုပါ☐**
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်သည်☐အသင့်အတင့်☑ မဖြေဆိုပါ☐**
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	**များ☐အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း–   ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ ကျွမ်းကျင်ပြီးလုပ်ကိုင်နေကြသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ အလွန်နည်းပါသည်။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာ ရွာသူ/သားများသည် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်အလွန်နည်းပါးခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးလည်း မကောင်းသောကြောင့် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် အခွင့်အလမ်းများရဖို့ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်လိုအပ်နေခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်လာအောင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးလိုအပ်နေခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနိုင်သော ပညာတခုခုကို တက်မြောက်ရန် နည်းပညာလိုအပ်နေခြင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	**ရှားပါး☐လုံးဝမရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑**
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်မကောင်း☑ဈေးကွက်မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐**
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည်☐** **လုံးဝနားမလည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ညံ့☐အလွန်ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☑**
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	**ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည်☐ကုန်ကြမ်းမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	**ပုံမှန်မရပါ☐လုံးဝမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရရှိပါ☐ချေးငွေမရပါ☐** **မဖြေဆိုပါ☑**
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ☐** **နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ **ရှင်းလင်းချက်**(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်းမရှိ☐လုံးဝမတတ်☐ မဖြေဆိုပါ☑**
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	**အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း☐ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑**

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာအတွက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများမှာ ဈေးကွက်မကောင်းခြင်း၊ ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည်ခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အလွန်ညံ့ခြင်း၊လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတခုခုမတက်မြောက်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများမရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်နေသည်လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၁၀	၇	၁	၈	၂	၁	၃	၉	၂	၁၁
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃လအထိ					၁		၁	၁		၁
	၆လအထိ		၁		၁				၁		၁
	၁၂လအထိ		၁		၁				၁		၁
	၁၂လအထက်		၅	၁	၆	၁	၁	၂	၆	၂	၈

ရင်းမြစ်…(၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှုမဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှု မပါမှုစသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူမူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှနိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ပြည်တွင်းတစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို**"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟုသတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့်ရွှေ့ပြောင်း

အခြေချ

နေရသူများသည်လည်း<u>ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်</u>။သားသမီးနှင့်ဆွေမျိုးများထံတွင်ခိုလှုံရန်မှီခိုရန်သွားရောက်အခြေခ ျနေသော၊ကျန်းမာရေးအရအမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည်<u>ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်</u>။ခေတ္တပညာ သွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည်<u>ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ</u>။ယခင်ကရွှေ့ပြောင်း သွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူယခုလက်ရှိကာလတွင်မူလဌာနေတွင်ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည်<u>ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ</u>။ယခုလတ်တလောတွင်ခရီး ယာယီသွားနေသူများသည်လည်း<u>ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ</u>။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်သား(၁၁)အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်သားအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ နမ့်ဟုတ် ရွာသည် ကိုယ့်ရွာကို စိုက်ပျိုးရေးပဲလုပ်ကိုင် နေသော ကြောင့် လူအင်အား လျော့နည်းသွားမှာကို မစိုး ရိမ်ရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ	
		ကျား	မ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန်	၃	၂
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းရင်း	၄	
၃	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့်လုံခြုံမှုမရှိသည့်အကြောင်းရင်း		
၄	လူမှုရေး၊ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)		
၅	အမျိုးအမည်ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကိုဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	၂	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်သားများသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ် အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၈- ၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရသောအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၅			
၂	ပြန်ပို့ငွေလမ်းကြောင်းများ				
	- က။ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)				
	- ခ။ဘဏ်			☒	
	- ဂ။လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေမှီခိုသော အိမ်ထောင်စု မရှိပါ ကြောင်း

တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ဆောင်ကြံဈေး	သီပေါမြို့မဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) **(အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကိုခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)**	၀မှ၁မိုင်☐၁မှ၅မိုင်☐ ၅မှ၁၀မိုင်☑၁၀မှ၁၅မိုင်☐ ၁၅မိုင်အထက်☐	၀မှ၁၀မိုင်☑၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၃၀မိုင်☐၃၀မှ၅၀မိုင်☐ ၅၁မှ၁၀၀☐၁၀၀မိုင်အထက်☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်☑ကား/ထော်လာဂျီ☑ရထား☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ်☐လှေ☐စက်လှေ☐	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်☑ကား/ထော်လာဂျီ☑ရထား☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ်☐လှေ☐စက်လှေ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) ☑မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း☐ အဝတ်အထည်☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်☑	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) ☐မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း☐အဝတ်အထည်☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်☑
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း☐သင့်☑ည☐	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးဈေးအကွာအဝေးမှာ နမ့်လန်ဈေးဖြစ်ပြီး ၁၅မိုင်လောက်ရှိပါသည်။ အကြီးစားဈေးမှာသီပေါမြို့မဈေးဖြစ်ပြီး ခန့်မှန်းချေ(၃၀)မိုင်နှင့်အထက် ရှိပါသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်းအား ထော်လာဂျီနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ပြီး ပစ္စည်းစုဝန်ဆောင်မှု အစုံရရှိနိုင်ပါသည်။ ဈေးအခြေခံအဆောက်ဦသည် အသင့်တင့်ရှိပြီး ဝန်ဆောင်မှုလည်း အသင့်အတင့် ရှိနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေး	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	☐	၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐		
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐လစဉ်☐ ၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☑	နေ့စဉ်☐လစဉ်☐ ၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☑ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☑ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☑ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☑ မရှိပါ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ☑ ကာလလတ်ချေး	နေ့စဉ်☐လစဉ်☐ ၃-၆လ အတွင်း☑ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☑	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☑	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☑

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
	ငွေ☐ကာလရှည် ချေးငွေ☐	တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐		

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏သတ်မှတ်ချက်အရကာလတိုချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>အနည်းဆုံးတစ်ရက်မှအများဆုံးတစ်နှစ်အထိ</u>၊ကာလလတ်ချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>၃နှစ်မှ၅နှစ်အထိ</u>၊ကာလရှည်ချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>၅နှစ်မှ၁၀နှစ်အထိ</u>ဟုသတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍၁၀နှစ်ကာလအထက်ရှည်ကြာစွာချေးပေးသောချေးငွေများရှိခဲ့သောကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ လုပ်ကိုင်နေကြပါသဖြင့် ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာလည်း မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များတွင်ချေးယူကြပါသည်။ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစားသည် ကာလတိုချေးငွေ ဖြစ်ပြီး ချေးယူသည့်နေ့မှစ၍ ၆လအတွင်း ပြန်ဆပ်ရသည်။ အတိုးနှုန်း ၂% ဖြစ်ပြီး ပုံစံ (၇) လိုအပ်ပါသည်။ ချေးငွရရန်အခက် အခဲများ အတော်နည်းပါသည်။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းတွင် ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာမှာ မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများထံမှ ကာလတိုချေးငွေ (၃–၆ လအတွင်း)၂ ကျပ်မှ ၅ကျပ် ထိ အတိုးနှုန်းဖြင့် အပေါင်ခံ ပစ္စည်းမလိုအပ်ပါကြောင်းနှင့် ချေးငွေရရှိရန် အခက်အခဲမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

(စ–၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ"ရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို။))
မြေဆီသြဇာအခြေအနေ	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☑နိမ့်☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☑နိမ့်☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☑နိမ့်☐
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☑နိမ့်☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☑နိမ့်☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☑နိမ့်☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် မြေဆီသြဇာ အခက်အခဲရှိပါသည်။ အန္တရာယ်ရှိမှုလည်း အလွန်မြင့်ပါသည်။ ထို့နောက်ရေ အရင်းအမြစ် ပြဿနာအခက်အခဲများလည်းရှိပါသည်။ အန္တရာယ်ရှိမှု အလယ်အလတ်ရှိနေပါသည်။ ဖာခေးကျေးရွာသည် ဓါတ်မြေသြဇာများ၊ ပိုးသတ်ဆေးများ၊ ဓာတုပစ္စည်းများ အလွန်အကျွံသုံးစွဲနေသည်ကို လေ့လာတွေ့

ရှိရပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် နည်းပညာများ လိုအပ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၂၉	၄၄	၇၃
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၇၅	၆၉	၁၄၄
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၁၃	၁၅	၂၈
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃	၃	၆
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ		၁	၁

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ **ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော**အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။**ဖော်ပြပါ အချက်နှင့်ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင်ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင်သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကိုဆိုလိုပါသည်။ဥပမာ – ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်အဋ္ဌမတန်း** (Grade 8)**တွင်ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက“အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်လည်းကောင်းတတိယတန်း**(Grade 3) **တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက(သို့မဟုတ်)ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ–ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)ရှိသည်ဆိုပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။“ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက–ကျောင်း)”ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက်** ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း(Grade4) **အောင်မြင်ပြီးအလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက“မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကိုသင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကိုကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်းစာလုံးဝမတတ်ပါက“စာမတတ်သူဦးရေ”တွင်သာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် စာမတတ်သူဦးရေ စုစုပေါင်း ၇၃ယောက်ရှိပြီး စာမတက်သူ ရာခိုင်နှုန်း အသင့်အတင့်ရှိနေသည်။ ထို့နောက်မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ စုစုပေါင်း ၁၄၄ဦး၊ အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ စုစုပေါင်း ၂၈ ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ (၆) ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်သူ (၁)ဦးရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် စာမတတ်သူဦးရေအသင့်အတင့်ရှိနေပါသောလည်း ရွာသူ/ရွာသားများ ပညာရေးလိုအပ်နေသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါ သည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၂၇	၃၆	၆၃

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အလယ်တန်း	၃	၃	၆
အထက်တန်း	၁		၁
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်			

ရင်းမြစ် … (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် <u>ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြု ထားသောစာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ</u> ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ **၄င်းအပြင်"ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး"ကိုသင်ယူဆည်းပူးနေသောကျောင်းသူ/သားများကိုအခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှသတ်မှတ်ထားသောပညာရေးစနစ်/အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီသတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် လက်ရှိမူလတန်းပညာသင်ကြားသူဦးရေ စုစုပေါင်း (၆၃)ယောက်ရှိပြီး အလယ်တန်း စုစုပေါင်း (၆)ယောက်ရှိပြီး အထက်တန်း စုစုပေါင်း(၁)ဦး၊ တက္ကသိုလ်(-)ဦး စုစုပေါင်း(၇၀)ဦး ရှိပါသည်။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာ သည် ပညာရေး ဆက်လက် သင်ကြား သူဦးရေးနည်းနေပါသဖြင့် နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် ပညာရေးအတွက် အလွန်စိုးရိမ် နေရသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်		
က။ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း☐မူလွန်☑အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐အလယ်တန်း☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐အထက်တန်း☐		
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၀မှ၁မိုင်☐ ၁မိုင်မှ၃မိုင်☑ ၁၅မိုင်မှ၂၀မိုင်☐ ၂၀မိုင်အထက်☐		
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်☑စက်ဘီး☑ ဆိုင်ကယ်☐ကား☐		
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၂၀'x၁၂'x၁၂'		
င။အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐		
စ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်☑ မလုံလောက်ပါ☐		
ဆ။ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း☐သင့်☑ ညံ့☐မရှိ☐		
ဈ။ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ☑		
ဇ။ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်		၁	၁
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။။ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိပါက(က၊ခ၊ဂ)ကိုသာဖြေဆိုရပါမည်။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည်စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမှာ မူလွန်ကျောင်းရှိပြီး ဆက်လက်တက်ရောက်မည်ဆိုပါက အုပ်စုကျေးရွာရှိ အလယ်တန်းကျောင်း(ခွဲ)အား ၁ မိုင်ခန့် အကွာတွင် သွားရောက်တက်ရပါသည်။ ထိုရွာနှင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာမှ အကွာအဝေးမှာ(၁)မိုင်ရှိပါသည်။ ကျောင်းသွားတက်ရာတွင် ခြေလျှင်နှင့်သွားကြပါသည်။ မိုးရာသီတွင်မြေသား လမ်းဖြစ် သောကြောင့် အသွား အလာအခက်အခဲရှိနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက် မှုရှိ၍ စာသင်ကျောင်း အခြေအနေမှာ အသင့်တင့်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်☑မလုံလောက်☐
တပည့် – ဆရာအချိုး	၄၀: ၁အောက်☐၄၀: ၁အထက်☑
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ☐နည်း☑လတ်☐များ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ☐မရှိ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်☐မလုံလောက်☑
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့်☐အသင့်အတင့်☑
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ☐နည်း☑
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးခြင်း	မရှိ☑နည်း☐လတ်☐များ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းထွက်နှုန်း အလွန်များပါသည်။ ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုလည်း အသင့်အတင့်ရှိနေပါသည်။ မူလတန်း ပညာကျောင်းထွက်နှုန်းများသောကြောင့်ရှေ့ဆက် အနာဂတ်ပညာရေးအတွက် အလွန်စိုးရိမ် ရသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိပါသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့်☑	နိမ့်☐	မရှိ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၄	အသက်ရှုလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၆	တီဘီ	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၇	ဆီးချို	မြင့်☑	နိမ့်☐	မရှိ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့်☑	နိမ့်☐	မရှိ☐

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု** (၂) **ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ဆီးချိုသွေးတိုး၊ အာဟာရ ချို့တဲ့မှုရောဂါဖြစ်ပွားမှု အလွန်နိမ့်ပါသည်. ကျန်အဖြစ်များသော ရောဂါများမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် ရွာသူ/ သားများ ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်နေပါသောလည်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ လိုအပ်လျက်ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၉-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း(ရှိ၊မရှိအမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		✓
၂	ဆုံဆို့၊ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့်အသည်းရောင်အသားဝါ		✓
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		✓
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	✓	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		✓
၆	အခြားစုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**		✓
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊အလေးချိန်၊လက်မောင်းပတ်)		✓
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်		✓

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း** – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) **ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများ ရှိပြီး တခြား ဆုံဆို့ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)ကာကွယ်ဆေးများထိုးနှံမှုရှိကြောင်းနှင့် အဟာရမှတ်တမ်းယူမှု၊ အာဟာရ ပညာပေးအစီစဉ်များလည်း မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် အာဟာရ ပညာပေး အစီစဉ်လိုအပ်နေသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၉-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ	၀မှ၁မိုင်☐ ၁မိုင်မှ၃မိုင်☐ ၃မိုင်မှ၅မိုင် ☑ ၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☑
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀မှ၁မိုင်☐	ရှိ☐

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
	၁မိုင်မှ၃မိုင်☐ ၃မိုင်မှ၅မိုင်☐ ၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☑	မရှိ☑
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀မှ၁မိုင်☐ ၁မိုင်မှ၃မိုင်☐ ၃မိုင်မှ၅မိုင်☐ ၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☑ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်ရှိသည်☑ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်မရှိပါ☐	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည်☑ ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမရှိပါ။ နမ့်လန်ကျေးရွာ တိုက်နယ်ဆေးပေးခန်းသို့ (၁)မိုင်ခန့်သွား ရောက်ရပါသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံ နှင့် ၃၀မိုင်လောက် ကွာဝေးပါသည်။ ကျေးရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင် ရှိပြီး ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ အရေးပေါ်လူနာ များ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိရန်နှင့် ကုသမှုရရှိရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ရွာတွင်း ဆေးဆိုင်ရှိသောလည်း ဆေးဝါးများ လိုအပ်ရာ တွင် အခက်အခဲ ဖြစ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသောအိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း		ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်		ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
အဝီစိတွင်း/တုံကင်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ	၈၆	ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☑	နွေ ☑ မိုး ☐ ဆောင်း ☑
ရေကန်		ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
စိမ့်စမ်းရေ	၈၆	ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် အဝီစိ/စက်တပ် နှင့် စိမ့်စမ်းရေ ကိုသာ တစ်ရွာလုံး သောက်သုံးနေကြပါသည်။ ထိုရေအရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု မရှိသေးပါ။ သောက်သုံးရေလုံလောက်မှုတွင် ရာသီအလိုက် လုံလုံလောက်လောက်အသုံးပြုရပါသည်။ ထို့ကြောင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းသော ရေပေးရေး နှင့် ရေလုံလောက်မှု ရရှိစေရန် လိုအပ်နေကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲအိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၈၆
မသန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိအိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲနေသော အိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း (၈၆) စု ရှိပါသည်။ တွင်း/ဇလားအိမ်သာ သုံးစွဲသော မိသားစုမရှိပါ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် သန့်ရှင်းရေး အခြေ အနေ အသင့်အတင့်ကောင်းနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား – မရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက်အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်တက်ရောက်သူများ မှမှန်သည်ဟုယူဆသောတစ်ခုကိုရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ☐	မရှိ☑
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများတွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ☑	မရှိ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းကျေးရွာအတွင်းရှိမိန်းကလေးများ/ အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ်အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ☐	မရှိ☑
၄	အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက်ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက်လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ☐	မရှိ☑
၅	အမျိုးသမီးများသတင်းအချက်အလက်နှင့်သင်တန်းများလက်လှမ်းမီမှု (ဥပမာ– စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ တိုးချဲ့ပညာပေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊အိမ်တွင်းမှုသက်မွေးသင်တန်းများ၊ဘေးအန္တ ရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်းများ)	ရှိ☐	မရှိ☑
၆	အမျိုးသမီးများ၏ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ☐	မရှိ☑
၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောကဏ္ဍများတွင်အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများအတွက်တူညီသောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	ရှိ☐	မရှိ☑
၈	အိမ်ထောင်စု (သို့) ကျေးရွာထက်ကျော်လွန်၍ အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်လုပ်ရှားမှု	ရှိ☐	မရှိ☑

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များမှာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိပြီး အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိပညာရရှိမှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဋ) အခြေခံအဆောက်အဦများအခြေအနေ

(ဋ-၁) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ရွာတွင်းလမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင်☐ညံ့☑	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☑	မိုးလင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀–၁မိုင်☑ ၁–၅မိုင်☐ ၅–၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင်☐ညံ့☑	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀-၁မိုင်☑ ၁-၅မိုင်☐ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင်☐ညံ့☑	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀-၁မိုင်☑ ၁-၅မိုင်☐ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
ကုန်ထုတ်လမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင်☐ညံ့☑	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀-၁မိုင်☑ ၁-၅မိုင်☐ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။။မြေသားလမ်း – ၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ကျောက်ချောလမ်း – ၃၊ကွန်ကရစ်လမ်း – ၄၊ ကတ္တရာလမ်း – ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာတွင်းလမ်းသည် မြေသားလမ်းဖြစ်သောကြောင့် မိုးရာသီတွင် သွားလာရန်အလွန်အခက်အခဲရှိပါသည်။ မိုးရာသီတွင် မိုးရေများကျလာခြင်းများသောကြောင့် လမ်းအလွန် ပျက်စီးမှုရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းလမ်း သွားလာရေးခက်ခဲသောကြောင့် ရွာတွင်းလမ်း ကွန်ကရစ် ခင်းခြင်းနှင့် ကုန်ထုတ်လမ်း ဖောက်လုပ်ပေးရန် လိုအပ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐
သစ်သားတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ကွန်ကရစ်တံတား	၁၂’x၁၄’x၁၆’	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☑ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	ရှိ☑ မရှိ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐

တံတားအမျိုးအစား	**အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**	**ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်**
ဝါးတံတား		**ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐**	**၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐**	**ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐**	**ရှိ☐ မရှိ☐**
ရေပြွန်		**ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐**	**၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐**	**ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐**	**ရှိ☐ မရှိ☐**
ရေကျော်		**ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐**	**၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐**	**ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐**	**ရှိ☐ မရှိ☐**

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ကွန်ကရစ်တံတား(၁)စင်းရှိပြီး အရွယ်အစားမှာ အလျား (၁၂')x အနံ (၁၄')x အမြင့် (၁၆)' ရှိပြီး အရည်အသွေးမှာ သင့်ပြီး တည်ဆောက်ခဲ့သော နှစ်မှာ ၅နှစ်အထက်ဖြစ်ပြီး ရာသီအလိုက် သုံးဆွဲနိုင်မှုမှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဖြစ်ပြီး ဘေးအန္တာရာယ်များကြောင့် ပျက်စီးမှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင်✓ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	**အကွာအဝေး (မိုင်)**	**ယာဉ်အမျိုးအစား**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**
မြစ်ကြောင်း	၀မှ၁၀မိုင်☐ ၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၅၀မိုင်☐ ၅၀မိုင်အထက်☐ အသုံးမပြုပါ☑	၁☐၂☐၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀မှ၁၀မိုင်☐ ၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၅၀မိုင်☐ ၅၀မိုင်အထက်☐ အသုံးမပြုပါ☑	၁☐၂☐၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
အခြား (ချောင်း၊မြောင်း၊အင်း၊အိုင်)	၀မှ၁၀မိုင်☐ ၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၅၀မိုင်☐ ၅၀မိုင်အထက်☐ အသုံးမပြုပါ☑	၁☐၂☐၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။။၁ – လှေ၊သမ္ဗာန်၊၂ – စက်လှေ၊၃ – သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။**နမ့်ဟုတ်** ကျေးရွာသည် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် မြေသားလမ်းကြောင်းသာ သုံးပြုပါသဖြင့်

မြစ်ကြောင်း၊ ပင်လယ်ရေကြောင်း၊ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်းအိုင်များ အသုံးပြုမှု မရှိပါ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်				၈၀		၇	၁၂		

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ်ကျေးရွာသည် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်များမှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၈၀) စီး၊ ထော်လာဂျီ(၇) စီး၊ ကား (၁၂) စီး ရှိပါသည်။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ မများပေမည့် လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မယ်ဆိုလျှင် အတော်တိုးတက်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
ဆိုလာစနစ်	၆၃	၁၄	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☑
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁		ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☑
လေစွမ်းအင်			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
ဇီဝလောင်စာ			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော			☒	☒

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် မဟာဓာတ်အားလိုင်းလျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါသဖြင့် ဆိုလာစနစ် ကိုပဲ အသုံးပြုရပါသည်။ ဆိုလာစနစ်အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း (၆၃)စု ရှိပြီး အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု ၁၄ စုရှိပါသည်။ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် အတင့်အသင့် ရှိပြီး သုံးစွဲရန် အခက်အခဲရှိနေသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အင်တာနက်လက်လှမ်းမီသည့်အိမ်ထောင်စု
အရေအတွက်	**၅၅**		**၁**	**၁**	**၅၅**

ရင်းမြစ်… အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် ဖုန်းအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု(၅၅)စု၊ တီဗွီအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု (၁)စု နှင့် ဂြိုလ်တုစလောင်းအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု(၁)စု ရှိပါသည်။ အင်တာနက်လက်လှမ်းမီသည့် အိမ်ထောင်စု (၅၅) စုရှိပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☑
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☑သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ☑နည်း☐များ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာတွင် လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်မှုကောင်းပြီး အားကစားနှင့် ကာယ လေ့ကျင့်ခန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အသင့်အတင့်ရှိပြီး ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများစောင့်ရှောက်မှုတွင် အားကောင်းလျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေအလွန်စိုးရိမ်ရပါသည်။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာ၏ လေလာတွေ့ရှိချက်အရ လူငယ်တော်တော်များများမှာ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများ တွင်ပါဝင်မှု အလွန်းနည်းပါးသည်။ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ လိုအပ်နေသည် ကိုလေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(ဇ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြား လိုင်း ရေဒီယိုလိုင်း၊စသောဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်း အချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အ ကူ ပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်းနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
ဆိုင်ကလုန်း (သို့) အရေးပေါ်အခြေအနေ အကာအကွယ်များနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐
မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာဝန် ဆောင်မှုများနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ လူထုအခြေပြုသဘာဝ ဘေး အန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ၊ အရေးပေါ်အခြေအနေကာကွယ်နည်းများ၊ မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်း ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈–၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည်☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑	စိုးရိမ်ရသည်☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑	စိုးရိမ်ရသည်☐ သာမန် ☑ မရှိ ☐	စိုးရိမ်ရသည်☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ **။နမ့်ဟုတ်** ကျေးရွာသည် လူကုန်ကူးမှု၊ ခိုးမှုမူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုများ မရှိပါသဖြင့် နမ့်ဟုတ် ကျေးရွာသည် အလွန်စိတ်ချရပြီး အေးချမ်းစွာနေထိုင်နိုင်သည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား(နားစလောင်း ကျေးရွာ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁။	ကျေးရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	မြေသားလမ်းဖြစ်၍ မိုးများ၍ ရေတိုက်စားခြင်း	ရွာသူ/သားများ စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရှိခြင်း	ငွေကြေးအခက်အခဲ ရှိခြင်း	ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း၊ လမ်းပခုံးမြှင်တင်ခြင်း၊ လမ်းဘေးရေမြောင်းတူးခြင်း	ကျေးရွာတွင်း ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်းအား ကောင်းမွန် အောင်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
၂	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းလိုအပ်ခြင်း	ဈေးကွက်နှင့် လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း	ဆက်သွယ်မှု ကောင်းမှုနိုင်ခြင်း	ဈေးကွက်အမြင်မရှိခြင်း ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊ ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းဖောက်လုပ် ရန်	ကျေးရွာချင်း ဆက်လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း
၃	လမ်းများသွားလာရခက်ခဲခြင်း	ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရန် အချိန် ကြာမြင့်ခြင်း	ကျေးရွာသူ/သားများ လုပ်အားပါဝင်စိုက်ထုတ်နိုင်ခြင်း	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊ ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကုန်ထုတ်လမ်း ဆောင်ရွက်ရန်	ကုန်ထုတ်လမ်း ဖောက်လုပ်ခြင်း
၄	အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ရာ တွင်ခက်ခဲ ခြင်း	ခန်းမမရှိခြင်း	လုပ်အားရှိခြင်း မြေနေရာရှိခြင်း	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဘက်စုံသုံး ခန်းမဆောင်ဆောက်လုပ် ရန်	ဘက်စုံသုံးခန်းမ တည်ဆောက်ခြင်း
၅	မီးလင်းရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်လိုခြင်း	မီးမရရှိနိုင်သေးခြင်း	ကျေးရွာသူ/သားများ လုပ်အားပါဝင်စိုက်ထုတ်နိုင်ခြင်း	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မီးလင်းရေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်	ဆိုလာ၊ မီးလင်းရေး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း